

ANNE LINNET

ET SOUNDTRACK TIL LIVET

Sanger, sangskriver og musiker. Forfatter, digter og kunstmaler. Musikselskabsejer og forretningskvinde. Kvindeikon og forkæmper for seksuel frigørelse. Hitmager og klassisk komponist. Familiemenneske og mor til syv. Igennem mere end 45 år har Anne Linnet sat sit uomtvistelige aftryk på den danske musik og kulturscene. Hun er en af de mest produktive, populære og bedst sælgende danske artister nogensinde og en inspirationskilde for generationer af musikere og sangskrivere. Musikforlæggerens Ærespris 2018 går til Anne Linnet.

Af Mikkel Falk Møller

I nu fem årtier har hun sat sig på tværs i vores indre univers. Vi har gået og gloet på vinduer med hende en søndag i april. Taget nattoget på vej til barndommens gade. Og hun har både tabt vores hjerter i tusind stykker og fået os til at føle os smukke og dejlige på en skinnende forårsdag.

Den danske sang er en moden, blond kvinde ved navn Anne Linnet, som i timer, dage og uger har været soundtrack til danskernes liv, sjæl og fælles hukommelse. Hendes sange bliver brugt til helligdage og højtider, til bryllupper og begravelser og til at uddanne både skoleelever og kronprinsesser i det at være dansk.

Det hele begyndte tilbage i Aarhus bydelen Åbyhøj i 1953, hvor Anne Linnet kommer til verden som datter af overkirurg Peder Linnet-Jepsen og tandlæge Elisabeth Kloppenborg-Skrumsager. Her vokser hun op med tre brødre i en harmonisk, varm og musikalsk familie, hvor både mor og mormor spiller klaver. Mormoren tager ofte Anne med i kirke, hvor hun helt tidligt stifter bekendtskab med Kingo, Brorson og andre af de store salmedigtere, der også flittigt bliver sunget og spillet i barndomshjemmet.

Kitty & Kris

Musiktalentet viser sig fra en meget tidlig alder, og allerede i de små skoleklasser opfinder hun sit eget nodesystem og begynder at skrive små, melodiske strofer ned i kladdehæfterne. De tidlige teenage år er farvet af flower-power og The Summer of Love, og Anne begynder at optræde med eget materiale som folk sangerinde enten solo eller sammen med veninden Kitty Dencker i duoen Kitty & Kris, hvor de begge synger og spiller 12-streng guitar.

Holger Laumann

En forårsdag på vej til tennis i Åbyhøj støder Anne Linnet som 17-årig tilfældigt ind i den 11 år ældre musiker, komponist og friskolelærer Holger Laumann. Det er kærlighed ved første blik, og de

unge nyforelskede indleder straks et mangeårigt parløb både privat og musikalsk. Anne kommer hurtigt med i Holger Laumanns indflydelsesrige jazzrockgruppe Tears, hvor hun bliver sanger, guitarist og pianist, og snart begynder hun også at levere tekst og musik til bandet. Under navnet Anne Linnet & Tears udkommer det engelsksprogede debutalbum "Sweet Thing" i 1973 og herefter tager en af de mest bemærkelsesværdige og produktive karrierer i dansk musikhistorie for alvor fat.

Diplom i Komposition

Sideløbende med Tears indskriver Anne Linnet sig på Det Jyske Musikkonservatorium, hvor hun senere som den første kvinde nogensinde på et dansk konservatorium gennemfører diplomuddannelsen som klassisk komponist. Hovedfagslæreren er Per Nørgård (modtager af Musikforlæggerens Ærespris i 2016), der med fly pendlere mellem København og Aarhus udelukkende for at undervise Anne som soloelev. Der udvikler sig hurtigt stor indbyrdes respekt mellem lærer og elev og et efterfølgende, livsvarigt venskab mellem de to musik kapaciteter opstår. Interessen for det klassiske har Anne Linnet holdt ved lige siden, hvor hun blandt andet har skrevet en række klassiske værker, herunder strygekvartetten "Quator Brutale", det symfoniske værk "Spring Capricious" og kammeroperaen "Thorvaldsen", ligesom hun har skrevet flere musicals og været repræsenteret på den anerkendte Aarhus festival for ny musik Numus Festivalen med både klassiske og populærmusikalske værker.

Kvinderock pionér

I 1974 danner hun sammen med Lis Sørensen, Astrid Elbæk, Ulla Tvede Eriksen og Lone Poulsen Danmarks første kvinde rockband, der viser, at kvinder i dén grad både kan spille instrumenter, lave gode melodier og skrive poetiske tekster om kvinders liv, tanker, følelser og dagligdag. Det er midt i en rødstrømpetid med lilla bleer om hovedet, søstersolidaritet og Femø-lejr, og bandet får i de efterfølgende år et talrigt publikum og bli-

ver ombejlet og omfavnet af kvindebevægelsen, der især med sangen "Smuk og Dejlig" føler, at de får deres helt egen slagsang. Shit & Chanel er dog ikke ubetinget begejstrede for at blive spændt for den vogn. Den mere militante del af kvindebevægelsen tillader nemlig ikke mænd til deres koncerter, hverken som publikum, roadies eller musikere. Og det bliver for meget for pigerne, der nok går ind for ligestilling, men ikke decideret kvindemagt. Bandet indrykker derfor en annonce i tidens kendte musikmagasin MM, hvor de bekendtgør, at til deres koncerter er alle velkomne, om det så er mænd, kvinder, hunde, katte og alt derimellem. Shit & Chanel udgiver i alt fire studiealbum og giver deres sidste koncert ved åbningen af Musikhuset i Aarhus i august 1982. Sangen "Smuk og Dejlig" er siden blev en vaskeægte evergreen og klassiker, der står som et stærkt eksempel på 1970'ernes danske frisind og kvindefrigørelse.

Kvindesind

I samme årrække, hvor der er fuldt tryk på pladeindspilninger og koncerter med Tears og Shit & Chanel samt krævende enestudier ved musikkonservatoriet, bliver hun og Holger Laumann forældre til datteren Eva Maria og sønnen Jan Martin. Men kreativiteten og arbejdsiveren er enorm, og utroligt nok finder Anne Linnet også tid til at udgive to solo album

Foto: Gorm Valentin

samt albummet "Kvindesind", hvor hun sætter musik til Tove Ditlevsens hudløse digte fra 1955. Albummet bliver en stor succes for Anne Linnet som solo artist, der i slutningen af 1970'erne allerede har opnået mere end andre kunstnere formår på en hel karriere.

Anne, Sanne og Lis

Anne Linnet hopper ind i de farverige firser med et nyt band under armen: Anne Linnet Band. Udover Anne tæller bandet Lis Sørensen og Sanne Salomonsen på vokal, mens Holger Laumann, Jan Glæsel, Per Møller, Bent Lundgaard, Flemming Ostermann og Tina Turners tidligere trommeslager Norman Fearington står for rytmesektionen. Det stærke hold bliver med de fuldfede poprock sange og iørefaldende ballader en kæmpe succes. Skulderpuderne bliver lagt i de rette folder og det løse hår touperet og sat op til fest, mens bandet indtager et af de mest forgyldte årtier i dansk poprocks historie. Begrebet "Anne, Sanne og Lis" er nu født og Anne Linnet Band stopper på toppen i 1982 efter to album og talrige turnéer både herhjemme og i Tyskland, hvor bandet bliver modtaget som stjerner.

Lak & Læder

I 1983 har Anne Linnet imidlertid fået nok af fest og farver. Hun er blevet træt af al den veldyd og de fine trestemmige vokaler, som Anne Linnet Band står for. Efter en inspirationsrejse til New York og Berlin kommer hun hjem med en helt anden lyd. En dyster, mørk og samtidig stærk dansabel lyd ikke langt fra de sorte firseres postpunk og New wave. Hun danner nu bandet Marquis de Sade, der er et decideret stilbrud. Musikken er båret frem af Jupiter 8-keyboardets mekaniske sound, elektroniske trommer, skrigende guitarer og en hårdtslående, funky bas. Teksterne kredser om sadomasochistiske tendenser, dominans, underkastelse, uhæmmet begær og rå sex i dampende swingerklubber. Inden debutalbummet udkommer, er teksterne allerede sluppet ud, og pressen tolker dem som om, at Anne Linnet nu går ind for hustruvold, og det der er værre, hvilket får den ellers loyale kvindebevægelse til at vende sig mod hende og blokere indgangen til bandets første koncert i Odense.

Den efterfølgende turné bliver et decideret rama-skrig, hvor Anne Linnet optræder som en sortklædt herskerinde i lak, læder, netstrømper og en kæmpe læderkappe med nitter, mens det sortklædte band pumper afsted og to nittebefængte dansere figurerer s/m sex på scenen. Gamle fans og tilhængere løber skrigende væk. Men nye fans kommer også til, og Marquis de Sade ender med at blive kæmpestort - godt båret frem af sangene "Glor På Vinduer" og "Nattog". Samme år debutterer Anne Linnet desuden som digter med samlingen "Glimt", der behandler faderens tidlige dødsfald fire år tidligere.

På bandets andet album "Hvid Magi" to år senere bliver lyden mere lys, mild og iørefaldende,

hvor bandet nu er klædt i hvidt, og blandt andet indeholder sangen "Hils din mor". En sang om lesbisk kærlighed som Anne Linnet har skrevet til mødrene til de mange kvinder, hun har været sammen med i årenes løb. Den indeholder også kæmpe hittet "Venus", og albummet bliver et af firsernes bedst sælgende danske album.

Pladeselskab, spillested og forlagsejer

I midten af firserne flytter Anne Linnet til København og bliver skilt fra Holger Laumann. Udover vanlig travlhed med musikken tager hun nu hånd om egne forretninger og stifter selv musikforlaget Linnet Songs og sammen med Jan Degner stiftes pladeselskabet Pladekompaniet, der bliver et vigtigt danskejet selskab, der støtter op om dansk musik. Udover Anne Linnets egen musik udgiver Pladekompaniet plader med andre sværvægttere som TV-2, Johnny Madsen, Danser Med Drengene, C.V. Jørgensen, Peter Belli og Østkyst Hustlers. Selskabet bliver i 1994 solgt til Sony Music for et ukendt millionbeløb og viser, at Anne Linnet også er en succesfuld forretningskvinde. Senere etablerer Anne Linnet også pladeselskabet Circle Records, ligesom hun i en periode i 1990'erne prøver kræfter som spillestedsdirektør, da hun overtager Montmartre.

Superstjerne

I 1986 sætter Anne Linnet igen musik til Tove Ditlevsens tekster på albummet "Barndommens Gade", der bliver endnu en megasucces. Succesen kulminerer dog med "Jeg Er Jo Lige Her" fra 1988, hvor Anne Linnet rykker op i den absolutte superstjerne liga i Danmark og sælger over 400.000 eksemplarer af albummet, der bliver det fjerde bedst sælgende album nogensinde herhjemme. Åbningsnummeret "Tusind Stykker" bliver en decideret landeplage, og året efter rårhitter svenske Björn Afzelius med den i hele Skandinavien i oversættelsen "Tusen Bitar". Andre klassikere fra albummet er "Søndag i April", "Tabt Mit Hjerte" og "Forårsdag", der lå gemt i skrivebordsskuffen i hele 18 år, inden Anne Linnet endelig finder et album, hvor hun føler, at sangen passer ind. Succesen vil ingen ende tage for Anne Linnet, der også på privatfronten er i lykkelige omstændigheder, hvor hun bliver mor til Alexander, vi senere som voksen lærer at kende som sangeren og sangskriveren Xander. Samtidig bliver singlen "Den Jeg Elsker, Elsker Jeg", skrevet sammen med Sanne Salomonsen til fordel for Sundhedsstyrelsens

AIDS kampagne, endnu et megahit i 1988. Årtiet bliver afsluttet med albummet "Min Sang", hvor Anne Linnet sætter musik til en række tekster skrevet af forfatterpræsten Johannes Møllehave. Albummet bliver igen en storsællert for Anne Linnet, der kan gå ind i 1990'erne som en af de mest kendte, elskede, omdiskuterede og største danske musikstjerner.

Det kolde årti

Det går godt for Anne Linnet. Rigtig godt. Lige indtil 1991, hvor albummet "Det' Så Dansk" får hårde anmeldelser og ikke sælger som de tidligere udgivelser. I det hele taget er 1990'erne ikke de bedste for Anne Linnet, der beskriver dekadens som et koldt årti, hvor computerne begynder at tage lidt for meget over, og varmen i det håndspillede går fløjten. Tiderne har ændret sig. Den dansksprogede "Anne, Sanne og Lis"

Foto: Sarah Hesselbo

æra bliver overtaget af mere hårdt-rockende, engelsksyngende bands som Dizzy Mizz Lizzy, Sort Sol og DAD eller hurtig eurodance som Aqua og Whigfield. Anne Linnet bliver dog ved med at udgive musik, men i 1995 tager hun en time-out og flytter til Rom efter at have solgt Pladekompaniet og afhændet Montmartre. Da hun små to år senere flytter tilbage, danner hun et nyt rockband Bitch Boys, grundlægger pladeselskabet Circle Records og i 2002 gendanner hun Marquis de Sade for en stund. Tro og spiritualitet har altid fyldt meget i Anne Linnets univers, og i samme periode begynder hun at skrive koral og salmer og spille intime kirkekoncerter over hele landet. Noget som hun med stor succes er fortsat med lige siden. Børneflokket bliver også forøget, da Anne Linnet i starten af 2000'erne adopterer det rumænske søskendepar Peter og Maria fra et børnehjem i Rumænien.

Tilbage på sporet

I 2000'erne er Anne Linnet for alvor tilbage på sporet. Hun er blevet opdaget af en helt ny generation af fans og musikere, der hylder, fortolker og på andre måder lader sig inspirere og begejstre af Anne Linnets musik, liv og karriere. Anne Linnet er blevet hip igen, og musikalsk får hun et solidt comeback i 2008 med albummet "Akvarium", der som det første Linnet album siden 1989 går nummer 1 på den danske hitliste. Samme år modtager hun IFPI's Ærespris ved Danish Music Awards og hiter med singlen "Jeg Ka' Ik' Sig' Nej Til Dig". Albummet er produceret af Anne Linnets søn, Jan Martin, der som voksen har skiftet navn til Marcus, og det succesfulde samarbejde mellem mor og søn fortsætter på alle de efterfølgende Anne Linnet album.

Kvindernes Don Juan

Tilbage i 1999 udgav Anne Linnet første del af hendes erindringer i form af bogen "Hvor kommer drømmene fra". I 2012 udkommer så anden del under navnet "Testamentet". Bogen er en moppedreng på 574 sider og skaber straks vild opmærksomhed, da Anne Linnet helt åbent og ærligt beretter om sit eventyrlige kærlighedsliv, hvor hun efter eget skøn har nedlagt langt over 1000 kvinder og dermed stukket Don Juans erobningsliste. Flere af kvinderne er kendte og navngivne danske kulturpersonligheder, og de mere kulørte medier laver stribevis af historier i kølvandet på bogen, der bliver en vaskeægte og meget rost bestseller.

En enestående karriere

Anne Linnet har haft en af de mest enestående karrierer i dansk musikliv overhovedet. I tidens løb er det blevet til langt over 30 album enten som solist eller med Tears, Shit & Chanel, Anne Linnet Band, Marquis de Sade eller andre musikalske samarbejdspartnere. Derudover er hun en af de mest alsidige komponister herhjemme og har skrevet og udgivet musik til teaterstykker, film, musicals, operaer, symfonier, salmer, strykekvartetter og børn. Hun er slået til Ridder af Dannebrog og er tildelt Statens Kunstfonds livsvarige ydelse.

I 2010 og 2013 bliver hun sammen med Tessa Franck Linnet mor til Isolde og Nemo og er i dag mor til syv børn. Hun er med egne ord født som komponist, og musikken har altid været omdrejningspunktet i hendes liv. Og det er det stadigvæk her i år, hvor hun fylder 65. Aktivitetsniveauet, ambitionerne og kærligheden til musikken er intakt, og hun er lige så musikalsk nysgerrig og fremadrettet, som hun altid har været. Med den populære DR2 dokumentar serie fra i år "Anne, Sanne og Lis" kom der igen fornyet interesse for Anne Linnet og Anne Linnet Band, og selvom hovedpersonen i den forbindelse benægtede en gendannelse af bandet, blev der for nylig annonceret en turné næste forår i landets største arenaer med de tre sangerinder i front. En turné der allerede er stort set udsolgt, og endnu engang stadfæster Anne Linnets enorme popularitet og fascinationskraft igennem indtil videre fem forrygende årtier.

13 RIGTIGE

UDVALGTE PLETSKUD FRA ANNE LINNETS OMFATTENDE DISKOGRAFI

SHIT & CHANEL:

SHIT & CHANEL (1976)

ANNE LINNET:

KVINDESIND (1977)

SHIT & CHANEL:

TAK FOR SIDST (1978)

ANNE LINNET:

GO' SØNDA' MORN' (1980)

ANNE LINNET BAND:

ANNE LINNET BAND (1981)

MARQUIS DE SADE:

MARQUIS DE SADE (1983)

MARQUIS DE SADE:

HVID MAGI (1985)

ANNE LINNET:

BARNDOMMENS GADE (1986)

ANNE LINNET:

JEG ER JO LIGE HER (1988)

ANNE LINNET:

MIN SANG (1989)

ANNE LINNET:

HER HOS MIG (2005)

ANNE LINNET:

AKVARIUM (2008)

ANNE LINNET:

ALLE MINE DRØMME TIL DIG (2015)